

F.t. beslutn. vedr. bedre vilkår for flygtninge

Beslutningsforslag nr. B 67. Fremsat den 27. november 1986 af Henning Rasmussen (S), Hanne Andersen (S), Dorte Bennedsen (S), Ole Vagn Christensen (S), Knud Damgaard (S), Tove Lindbo Larsen (S) og Torben Lund (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om en øget indsats for at give flygtninge bedre vilkår i Danmark

Idet Folketinget udtaler,

- at det er en fælles forpligtelse at give de flygtninge, der har fået asyl i Danmark, mulighed for at skabe sig en fremtid og yde en indsats i vort samfund,
- at hver enkelt kommune derfor har en principiel forpligtelse til at modtage et antal flygtninge i forhold til sit befolkningsgrundlag, men med hensyntagen til antallet af indvandrere i kommunen, og
- at en øget og bedre koordineret indsats er nødvendig, hvis man skal kunne løse problemerne med at skaffe de ca. 8.000 flygtninge i Danmark, som endnu ikke har en fast bolig, en rimelig tilværelse,

opfordrer Folketinget regeringen til

- at nedsætte et centralt udvalg i socialministerens regi med den opgave at fastlægge retningslinierne for løsningen af problemerne ved flygtningenes indpasning i det danske samfund, herunder flygtningenes fordeling på de enkelte amtskommuner m.v. Udvalget skal have kompetence til at løse de problemer, der ikke har kunnet løses ved forhandling. Ud over repræsentation fra Socialministeriet skal udvalget have repræsentation fra Dansk Flygtningehjælp, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark samt Københavns og Frederiksberg kommuner,
- at oprette et udvalg i hver amtskommune med repræsentanter fra Dansk Flygtningehjælp, samtlige kommuner, amtskommunen og Socialministeriet med den opgave at hjælpe med til at løse de lokale problemer ved flygtningenes indpasning i de lo-

kale samfund, herunder at fordele flygtningene på de enkelte kommuner. Ved fordelingen af flygtningene skal der tages hensyn til disses mulighed for at søge uddannelse og/eller skaffe sig beskæftigelse inden for en rimelig afstand fra deres bolig,

- at fremsætte lovforslag om fuld statslig dækning af de kommunale udgifter vedrørende flygtningene i integrationsperioden og i en periode derefter,
- at fremsætte lovforslag om ændring af bestemmelserne om delvis udligning af de kommunale udgifter til indvandrere, så der sker en klar forbedring af udligningen og indføres et statsligt tilskud i udligningssystemet,
- at undersøge behovet for økonomisk støtte til amtskommuner med særlig store udgifter i forbindelse med flygtninge,
- at udvide rammerne for de kommunale og amtskommunale udgifter i 1986 og følgende år, svarende til stigningen i udgifterne til flygtninge,
- at undersøge behovet for behandling af flygtninge, der har været udsat for tortur, og at stille forslag om den nødvendige udbygning af disse behandlingstilbud,
- at fremsætte lovforslag, der giver alle kommunalbestyrelser mulighed for at råde over en del af de ledigblevne lejligheder i alle former for udlejningsbyggeri med henblik på at fremskaffe boliger til vanskeligligt stillede mennesker, herunder flygtninge,
- at sikre, om nødvendigt ved lov, at kommuner eller andre kan erhverve ejerboli-

- ger og private andelsboliger i fornødent omfang som boliger for flygtninge,
- at stille forslag, der i højere grad giver kommunerne, Dansk Flygtningehjælp og andre muligheder for at bygge boliger til flygtninge,
 - at fremsætte lovforslag om en udvidelse af kvoten for almennyttigt boligbyggeri og ungdomsboliger og
 - at udvide de statslige myndigheders støtte til kommunernes og andre organers og grupper arbejder med at løse de stadig større opgaver på flygtningeområdet.

Bemærkninger til forslaget

Der i øjeblikket ca. 8.000 flygtninge i Danmark, der har fået eller kan regne med at få asyl i vort land, men som ikke endnu har en fast bopæl. De er flygtet fra lande, hvor de er alvorligt truet, måske i mange tilfælde i direkte livsfare, og vi er derfor forpligtet til at hjælpe dem.

Det er vi ikke alene, fordi Danmark har tiltrådt en international aftale om at hjælpe mennesker, der søger beskyttelse her i landet, men især af helt selvfølgelig medmenneskelige grunde.

Hvis denne store gruppe af forfulgte mennesker skal have gode muligheder for at skabe sig en fremtid her og for at yde deres bidrag til vort fællesskab, må det være en forpligtelse for alle i Danmark at være med til at klare de problemer, det giver for landet i de nærmeste år.

Der er en række kommuner og lokalområder, hvor man i mange år har taget mod mennesker fra andre lande, indvandrere og flygtninge. I andre kommuner og lokalområder er der ingen eller næsten ingen af disse grupper. Der er i den første gruppe kommuner, der med gode argumenter beder om, at deres store praktiske og økonomiske problemer ikke øges. I den anden gruppe er der en række kommuner, der hævder, at det er umuligt at klare blot en lille del af den fælles opgave. Og så er der et stort flertal af kommuner, der kan og vil, hvis de hjælpes dertil.

I dag er der et utilstrækkeligt system for statslige tilskud til de kommuner, der modtager flygtninge. Endvidere er der et system for udligning til gavn for kommuner med særlig mange indvandrede, som bør ændres.

Den lovgivning, der giver kommunerne mulighed for at skaffe boliger i udlejningsejendomme bl.a. til flygtninge, er for begrænset. Kvoten for almenyttigt boligbyggeri er ikke stor nok. Der må også være muligheder for i langt højere grad end nu at skaffe flygtninge boliger i andre boligformer end traditionelt udlejningsbyggeri.

Endvidere er man i den situation, at en række statslige myndigheder har en alt for tilbagetrukket rolle, når det drejer sig om at løse de meget store praktiske problemer, som Dansk Flygtningehjælp,

kommunerne, amtskommunerne, boligudlejerne og andre står over for.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe er derfor af den bestemte opfattelse, at det er nødvendigt med en række klare beslutninger i Folketinget, hvis man skal løse de menneskelige, praktiske og økonomiske problemer, der er forbundet med at hjælpe tusinder af flygtninge til en fremtid i Danmark i løbet af et meget kort åremål.

Socialdemokratiet fremsætter derfor et samlet forslag til en løsning.

Forslaget består af fire dele:

Det første, grundlæggende, i forslaget er, at det understreges, at det er en fælles opgave. Derfor er det vigtigt at få fastslået, at enhver kommune har en principiel forpligtelse til at modtage et antal flygtninge i forhold til sin befolkningsstørrelse, men således at der må være klare undtagelser for de kommuner, der har relativt mange indvandrere fra lande uden for Norden, EF og Nordamerika.

Det er de statslige myndigheder, der skal tilrettelægge et system for, hvorledes denne forpligtelse skal gennemføres i praksis, og som har ansvaret for, at de problemer, der opstår, bliver løst.

Centralt må der skabes et samarbejdsorgan i socialministerens regi, hvor de implicerede ministerier, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg kommuner og Dansk Flygtningehjælp fastlægger de overordnede retningslinier, løser principielle problemer, tager initiativer til nødvendige ændringer i lovgivning og procedurer og tager stilling til, hvor i landet grupper af flygtninge skal søges placeret, hvis det ikke har kunnet løses ved forhandling med de lokale samarbejdsorganer.

Ved udarbejdelsen af retningslinierne for fordelingen af flygtningene og i forbindelse med eventuelle konkrete beslutninger i samarbejdsorganet om placeringer af flygtninge skal hensynet til flygtningenes muligheder for indpasning i det lokale samfund og deres muligheder for at få en uddannelse og/eller beskæftigelse inden for en rimelig geografisk afstand tillægges stor vægt.

Det er vigtigt at fastslå, at der ikke kan være tale om at søge at stavnsbinde flygtningene. De har som alle andre en principiel ret til at bosætte sig, hvor de kan og vil efter integrationsperioden.

I hver enkelt amtskommune oprettes et samarbejdsorgan mellem Dansk Flygtningehjælp, samtlige kommuner, amtskommunen og Socialministeriet med det formål at forhandle sig frem til de bedst mulige løsninger for de flygtninge, den pågældende amtskommune skal modtage. Samarbejdsorganet bør have kompetence til at løse konflikter, hvor enighed ikke opnås ved forhandling.

Anden del af forslaget drejer sig om økonomi, dvs. om penge til at løse opgaven.

Staten betaler i dag hovedparten af udgifterne ved flygtningene i integrationsperioden og i en periode derefter, indtil de i to år har klaret sig uden hjælp efter bistandsloven eller eventuelt er blevet danske statsborgere. Staten bør derudover i en nærmere fastsat årrække betale de øvrige kommunale udgifter, eksempelvis til undervisning af børn, til tolkebistand, biblioteker og administration.

Ud over de foreslåede ændringer i statens støtte til de kommunale udgifter til flygtninge er der et stort behov for at ændre og udvide den eksisterende udligningsordning til gavn for kommuner med forholdsvis mange indvandrere.

I 1987 vil denne udligningsordning give 18 kommuner i alt 45,1 mill. kr. i tilskud, brutto. Heraf får Københavns kommune godt halvdelen på grund af det meget store antal indvandrere, absolut og forholdsvis. Det nettobeløb, de pågældende kommuner får, er væsentligt mindre, fordi tilskuddet er finansieret ved en reduktion af statens tilskud til kommunerne.

Der er flere grunde til at foreslå ordningen forbedret.

Den meget vanskelige beskæftigelsessituation for mange indvandrere er tilsyneladende meget langvarig. Antallet af flygtninge, der også vil få store beskæftigelsesproblemer, er stigende. Det afsatte beløb er ikke reguleret svarende til stigningen i indvandretallet. Det antal kommuner, der kan få tilskud, er ganske lille.

Der er derfor behov for en ændring, der øger antallet af kommuner, der kan få tilskud, og øger tilskuddet pr. indvandrer. Det må ske ved, at der gives et væsentligt statsligt tilskud, der ikke modregnes i det generelle tilskud.

Forslagsstillerne forudsætter, at det er muligt at tilrettelægge dette tilskudssystem således, at der ikke bliver dobbelt dækning af udgifter til grupper af flygtninge.

Forslagsstillerne lægger vægt på at bevare og udbygge det nuværende system på flygtningeområdet, således at staten direkte betaler udgifterne ved flygtningenes ophold. Derved fremgår det klart, at der ikke er tale om kommunale udgifter, som betales af de lokale skatteydere.

Amtskommunerne, herunder Københavns og Frederiksberg kommuner, afholder en række udgifter til flygtninge, bl.a. på sundhedsområdet, til undervisning af voksne og til døgninstitutioner og døgnpleje for børn og unge.

Det må undersøges, hvor store disse udgifter er, og hvorledes de fordeler sig. Derefter tages der stilling til, i hvilket omfang der er behov for særlige statslige tilskud til disse udgifter, eventuelt alene til områder med særlig mange flygtninge.

Der er varierende oplysninger om antallet af flygtninge, der har været udsat for tortur, men alt tyder på, at den eksisterende behandlingskapacitet ikke er tilstrækkelig. Behovet bør derfor undersøges med henblik på, at der fremsættes forslag, der inden for en rimelig tidsramme gør det muligt at give torturofrene behandling og støtte.

Den gældende lovgivning om rammer for kommunernes og amtskommunernes udgifter i 1986 og følgende år medfører, at de stigende udgifter til flygtninge belægges med en afgift til staten for 1986 og med en deponering af kommunale penge i senere år, hvis rammerne for 1987 og 1988 overskrides. Derfor må rammerne udvides svarende til stigningen i udgifterne til flygtninge.

Den tredje del af forslaget drejer sig om boliger.

Det må sikres, at der bliver et større og mere varieret udbud af boliger til flygtninge. De må kunne placeres i alle former for byggeri, herunder almennyttigt byggeri, private udlejningsboliger, andelsboliger, ejerboliger samt kollegieboliger.

Det er meget afgørende, at der sker en forøgelse af det samlede boligbyggeri, specielt i form af et større almennyttigt byggeri og flere ungdomsboliger. Ellers er konflikter på et i forvejen stramt og presset boligmarked uundgåelige.

Hidtil har det almennyttige boligbyggeri klaret den altovervejende del af flygtningenes behov. Derfor må der lovgives, så kommunerne får adgang til at anvise bl.a. flygtninge boliger i ledigblevne private udlejningslejligheder i større ejendomme, hvis ikke det er lykkedes på frivilligt grundlag at fremskaffe et tilstrækkeligt antal boliger.

Det må også sikres, om fornødent ved lovgivning, at kommunerne kan erhverve ejerboliger og private andelsboliger for at indplacere flygtninge.

Desuden må der udarbejdes forslag, der i særlige tilfælde gør det muligt for kommuner, Dansk Flygtningehjælp og andre at bygge eller lade indrette boliger til flygtninge med en statslig støtte, der giver en rimelig husleje.

Det er meget afgørende, at flygtningenes boligproblemer løses i den normale boligmasse. Enhver form for anbringelse i barakker eller baraklignende byggeri må afvises.

Den lovændring, der blev gennemført i foråret for at forbedre mulighederne for at skaffe boliger til flygtningene, er klart utilstrækkelig, og da pro-

blemet er særdeles akut, er det Socialdemokratiets opfattelse, at en løsning ikke kan afvente yderligere udvalgsarbejde.

I den sidste del af forslaget pålægges det regeringen at sørge for, at de statslige myndigheders støtte til kommunerne og alle de andre organer i form af rådgivning, kursus for personale, der beskæftiger sig med flygtninge, udarbejdelse af oplysnings- og undervisningsmateriale, undersøgelser, egentlig forskning og meget andet udvides væsentligt i takt med, at flere kommuner og grupper end hidtil drages ind i arbejdet med at skabe flygtningene en fremtid i deres nye hjemland.

Bilag

Spørgsmål nr. S 1275 (folketingsåret 1985-86), stillet af Ebba Strange (SF), samt socialministerens besvarelse heraf

Spm. nr. S 1275

Til *socialministeren* (16/6 86) af:

Ebba Strange (SF):

»Hvor mange flygtninge forventes at skulle udsluses i samfundet i løbet af de kommende år, og hvorledes er de fordelt på landets kommuner?«

Svar (30/6 86):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Dansk Flygtningehjælp har til brug for besvarelsen af spørgsmålet udarbejdet vedlagte materiale, der belyser antallet af flygtninge under Dansk Flygtningehjælps forsorg fordelt på kommuner. Det fremgår heraf, hvor mange flygtninge der forventes at udgå fra Dansk Flygtningehjælp i de kommende år.

Det er ikke muligt at give et tal på, hvor mange flygtninge der på et givet tidspunkt skal overgives fra Dansk Flygtningehjælp til at modtage hjælp fra en bestemt kommune. Antallet vil bl.a. afhænge af, hvor mange flygtninge der i integrationsperioden ikke har opnået lønnet beskæftigelse, og af antallet af omflytninger i integrationsperioden mellem Dansk Flygtningehjælps integrationscentre samt af, i hvilken kommune flygtningene i de midlertidige indkvarteringscentre vil blive udplaceret.

Bilag

Dansk Flygtningehjælp

Vedr. talmateriale i forbindelse med spørgsmål nr. S 1275:

Ad underbilag A.

Tabellen viser,

a) hvor mange flygtninge der er overgivet til

Dansk Flygtningehjælp fra 3. kvartal 1984 til 2. kvartal 1986, ligesom hvad Dansk Flygtningehjælp forventer overgivet i 3. og 4. kvartal 1986,

b) hvor mange flygtninge der overgives fra Dansk Flygtningehjælp til kommunerne efter 18 måneders integrationsprogram hos Dansk Flygtningehjælp. Tallene er beregnet ud fra ovennævnte tal.

Tabellen er udarbejdet til dette brug med udgangspunkt i overgivelsesstatistikker Dansk Flygtningehjælp 1.7.84-30.6.86 samt Dansk Flygtningehjælps prognose for forventet modtagelse 1986.

Ad underbilag B.

Tabellen viser, hvor de 9.393 flygtninge, Dansk Flygtningehjælp har under forsorg den 19.6.1986, er placeret i forhold til amtskommune og primærkommune.

Der gøres opmærksom på, at tallene ikke er et udtryk for, hvor mange der er tilknyttet Dansk Flygtningehjælps integrationsafdelinger, men er et udtryk for, i hvilke kommuner flygtningene er boende.

Tabellen er udarbejdet på baggrund af telefonforespørgsel til amtscenterlederne den 19.6.86.

Der er ikke foretaget en differentiering mellem permanent og midlertidig boligplacering. Tallene for hver enkelt kommune kan derfor indeholde såvel flygtninge udplaceret i egen individuel bolig (privat værelse eller lejlighed) som flygtninge i Dansk Flygtningehjælps midlertidige indkvarteringssejendomme.

En boligundersøgelse pr. 1. marts 1986 viser, at Dansk Flygtningehjælps samlede boligbehov på landsplan var 2.004 personer/boliger. I dag er det noget højere. Disse personer vil være talt med under kommuner med midlertidige indkvarteringscentre.

Underbilag A

Oversigt over den forventede overgivelse fra Dansk Flygtningehjælp til kommunerne

Antal (år)	Overgivet til DF	Antal (kvartal)	Overgives fra DF til kommunerne	Antal (år)
1.118	3. kvartal 1984	305	1. kvartal 1986	4.509
	4. kvartal 1984	813	2. kvartal 1986	
6.553	1. kvartal 1985	1.301	3. kvartal 1986	
	2. kvartal 1985	2.090	4. kvartal 1986	
	3. kvartal 1985	1.487	1. kvartal 1987	5.878
	4. kvartal 1985	1.675	2. kvartal 1987	
1. kvartal 1986	1.285	3. kvartal 1987		
2. kvartal 1986	1.431	4. kvartal 1987		
forv. 5.000	3. kvartal 1986 forv.	1.284	1. kvartal 1988	2.284
	4. kvartal 1986 forv.	1.000	2. kvartal 1988	

Underbilag B.

Kolonne C: antal flygtninge bosat i amtskommunerne den 19. juni 1986.

Af tabellen kan læses følgende:

Kolonne A: antal flygtninge bosat i primærkommunerne den 19. juni 1986.

Kolonne B: antal flygtninge bosat i primærkommunerne, der er boende i en af Dansk Flygtningehjælps ejendomme.

Tal markeret med * betyder, at de pågældende opholder sig midlertidigt ved en højskole eller lignende. Skoleopholdet vil vare frem til den 1. september, hvorefter flygtningene fordeles rundt i landet til DFs integrationsafdelinger.

	A	B	C
<i>Københavns kommune:</i>	915	(272)	915
<i>Frederiksberg kommune:</i>	22		22
<i>Københavns amtskommune:</i>			662
Albertslund	41		
Ballerup	100	(9)	
Brøndby	133	(83)	
Dragør	4		
Gentofte	27		
Gladsaxe	24		
Glostrup	8		
Herlev	5		
Hvidovre	47		
Høje-Tåstrup	132	(90)	
Ishøj	32		
Ledøje-Smørum	1		
Lyngby-Tårnbæk	52		
Rødovre	7		
Søllerød	24		
Vallensbæk	7		
Tårnby	6		
Værløse	12		

<i>Frederiksborg amtskommune:</i>			544
Allerød.....	23	(14)	
Birkerød.....	16		
Farum.....	67		
Fredensborg–Humblebæk.....	30	(15)	
Græsted–Gilleleje.....	28	(17)	
Helsingø.....	6		
Helsingør.....	186	(61)	
Hillerød.....	88	(52)	
Hundested.....	1		
Hørsholm.....	9		
Karlebo.....	71	(49)*	
Skibby.....	1		
Slangerup.....	10		
Stenløse.....	1		
Ølstykke.....	7		
<i>Roskilde amtskommune:</i>			183
Greve.....	84	(5)	
Hvalsø.....	3		
Køge.....	18	(12)	
Lejre.....	1		
Roskilde.....	72	(42)	
Skovbo.....	5		
<i>Vestsjællands amtskommune:</i>			690
Bjergsted.....	5		
Dianalund.....	55	(41)	
Dragsholm.....	1		
Hashøj.....	2		
Haslev.....	41		
Holbæk.....	100	(39)	
Hvidebæk.....	12		
Høng.....	10		
Jernløse.....	10		
Kalundborg.....	81	(50)	
Korsør.....	130	(41)	
Nykøbing–Rørvig.....	40	(30)	
Ringsted.....	21	(15)	
Skælskør.....	7		
Slagelse.....	85	(16)	
Sorø.....	45	(40)	
Stenlille.....	1		
Tornved.....	12		
Trundholm.....	22		
Tølløse.....	10		
<i>Storstrøms amtskommune:</i>			420
Langebæk.....	6		
Maribo.....	18		
Nakskov.....	42		
Nykøbing Falster.....	125	(35)	
Næstved.....	71	(66)	
Nørre–Alslev.....	14	(11)	
Præstø.....	33	(30)	

Ravnsborg	3		
Rødby	16		
Sakskøbing	4		
Stubbekøbing	5		
Suså	2		
Sydfalster	8		
Vordingborg	64	(33)	
Holeby	9		
<i>Fyns amtskommune:</i>			1.038
Bogense	45*		
Fåborg	116*		
Odense	617	(139)	
Svendborg	216	(67)	
Øvrige kommuner i amtet	44		
<i>Sønderjyllands amtskommune:</i>			383
Haderslev	100	(44)	
Løgumkloster	40	(9)	
Nordborg	30		
Nørre-Rangstrup	8		
Skærbæk	51*		
Sønderborg	65	(28)	
Tønder	40		
Vojens	12		
Åbenrå	26		
Øvrige kommuner i amtet	11		
<i>Ribe amtskommune:</i>			504
Bramming	13		
Brørup	5		
Esbjerg	293	(129)	
Grindsted	1		
Holsted	9		
Ribe	43		
Varde	91	(32)	
Vejen	49	(20)	
<i>Vejle amtskommune:</i>			765
Børkop	1		
Egtved	2		
Fredericia	56	(31)	
Gedved	5		
Hedensted	5		
Horsens	218	(67)	
Juelsminde	80*		
Kolding	94	(21)	
Lunderskov	20		
Vamdrup	80*		
Vejle	204	(77)	
<i>Århus amtskommune</i>			1.100
Grenå	110	(60)	
Randers	135		
Silkeborg	70	(12)	
Skanderborg	100	(43)	

Århus	655	(222)	
Øvrige kommuner i amtet	ca. 30		
<i>Ringkøbing amtskommune:</i>			557
Brande	1		
Egvad	32		
Herning	190	(80)	
Holstebro	44	(6)	
Ikast	18		
Lemvig	118	(61)	
Skjern	16	(16)	
Struer	20		
Trehøje	4		
Ulfborg-Vemb	77*		
Videbæk	15		
Åskov	22		
<i>Viborg amtskommune:</i>			467
Bjerringbro	3		
Hanstholm	8		
Karup	10		
Kjellerup	5		
Morsø	79	(14)	
Møldrup	3		
Skive	106	(38)	
Spøttrup	55*		
Sydthy	3		
Thisted	69		
Tjele	10		
Viborg	116	(28)	
<i>Nordjyllands amtskommune:</i>			1.027
Brovst	12		
Brønderslev	79	(21)	
Fjerritslev	17		
Frederikshavn	74	(38)	
Hadsund	51	(33)	
Hjørring	139	(41)	
Hobro	70	(23)	
Nibe	24	(15)	
Ålborg	561	(121)	

Derudover sidder 114 flygtninge ved asylcentre og venter på, at Dansk Flygtningehjælp får kapacitet ved et integrationscenter.

Forsorgstal den 19. juni 1986 hele landet 9.392

Tal markeret med * betyder, at disse personer opholder sig helt midlertidigt i kommunen på en særlig ordning med skoler og kursussteder (herunder m. Tvindskoler). Disse flygtninge vil efter den 1. september d.å. blive fordelt rundt i landet til Dansk Flygtningehjælps integrationsafdelinger.